

HOW WERE THE PYRAMIDS BUILT?

Elon Musk tweeted that aliens built them, the prevailing tradition is that the Israelites built them, and Egyptian scholars claim that Egyptians built them. But everyone is still amazed: how did they manage to move such heavy stones? And why couldn't the Levites use the same technology in erecting the Tabernacle?

JEWISH INSIGHTS

A TASTE OF THE REBBE'S TEACHINGS

THE
SHLUCHIM
OFFICE

PARSHAT PEKUDEI

Book of Exodus / Shemot

Dedicated by
Marty & Kate Rifkin
KMR Group Foundation

Vancouver, WA

For sponsorship opportunities, email jewishinsights@shluchim.org

©

Published and Copyright 2022 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5782- 2022

Founded in 2007 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB" M
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

A. Who Erected the Tabernacle?

Source 1 Exodus 39:32-33, 42-43

All the work of the Tabernacle was completed; the children of Israel had done [it]; according to all that the L-rd had commanded Moses, so they had done. They brought the Tabernacle to Moses, the tent and all its furnishings, its clasps, planks, bars, pillars and sockets.

In accordance with all that the L-rd had commanded Moses, so did the children of Israel do all the work. Moses saw the entire work, and lo! they had done it — as the L-rd had commanded, so had they done. So, Moses blessed them.

וַתְּכַל כָּל-עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֱהֹל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת-מֹשֶׁה בְּעֵשׂוֹ. וַיָּבִיאוּ אֶת-הַמִּשְׁכָּן אֶל-מֹשֶׁה אֶת-הָאֱהֹל וְאֶת-כָּל-כֵּלֵי קִרְסָיו וְקַרְשָׁיו בְּרִיחָו וְעַמֻּדָיו וְאֹדָנָיו.

כָּכֹל אֲשֶׁר-צִוָּה ה' אֶת-מֹשֶׁה בְּעֵשׂוֹ עָשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל-הָעֲבֹדָה. וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת-כָּל-הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֶתָּה כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' בְּעֵשׂוֹ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה.

Source 2 Exodus 40:1-2, 17-18, 34

The L-rd spoke to Moses, saying: “On the first month, the first day of the month, you shall set up the Tabernacle.”

...It came to pass in the first month, in the second year, on the first day of the month, that the Tabernacle was set up. Moses set up the Tabernacle, placed its sockets, put up its planks, put in its bars, and set up its pillars.

...And the cloud covered the Tent of Meeting, and the glory of the L-rd filled the Tabernacle.

וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. בְּיוֹם-הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת-מִשְׁכַּן אֱהֹל מוֹעֵד.

וַיְהִי בַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּת בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן. וַיָּקַם מֹשֶׁה אֶת-הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת-אֹדָנָיו וַיִּשֶׂם אֶת-קַרְשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת-בְּרִיחָיו וַיָּקַם אֶת-עַמֻּדָיו.

וַיִּכַס הָעֲנַן אֶת-אֱהֹל מוֹעֵד וַיִּכְבוֹד ה' מְלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן.

Source 3 Rashi on Exodus 39:33

They brought the Tabernacle to Moses etc.: they alone could not erect it. Since Moses had done no work in the Tabernacle, G-d left for him the task of erecting it, since no human being could erect it [by himself] because of the heaviness of the planks; and no human was strong enough to put them up, but Moses. Moses said before G-d, "How is it possible for a human being to erect it [the Tabernacle]?" G-d replied, "You work with your hand." Moses appeared to be erecting it, and it arose by itself. This is the meaning of what it says: "the Tabernacle was set up" (Exodus 40:17) – it was set up by itself. [This explanation comes from] the midrash of Rabbi Tanchuma.

וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְגו'.
שְׁלֵא הָיוּ יְכוֹלִין לְהַקְיִמוֹ;
וְלִפִּי שְׁלֵא עָשָׂה מֹשֶׁה שׁוֹם
מְלֵאכָה בַּמִּשְׁכָּן, הַנִּיחַ לוֹ
הַקָּב"ה הַקְּמָתוֹ, שְׁלֵא הָיָה
יְכוֹל לְהַקְיִמוֹ שׁוֹם אָדָם מִחַמַּת
כְּבֹד הַקְּרָשִׁים, שְׁאִין כַּח בְּאָדָם
לְזַקְפוֹ, וּמֹשֶׁה הֶעֱמִידוֹ; אָמַר
מֹשֶׁה לְפָנַי הַקָּב"ה אֵיךְ אֶפְשֶׁר
הַקְּמָתוֹ עַל יְדֵי אָדָם? אָמַר
לוֹ עֲסֹק אֶתָּה בְיָדְךָ, וְנִרְאָה
כְּמַקְיָמוֹ וְהוּא נִזְקָף וְקָם מֵאֲלֵיו,
וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר הוּקָם הַמִּשְׁכָּן
(שְׁמוֹת מ') - הוּקָם מֵאֲלֵיו;
מִדְּרַשׁ ר' תַּנְחֻמָּא:

>> The Rebbe

The five-year-old Torah student learns that Rashi said that the assembly of the Tabernacle happened miraculously: "No human being could erect it [by himself] because of the heaviness of the planks; and no human was strong enough to put them up, but Moses." How did Moses possess the necessary strength? "Moses said before G-d, 'How is it possible for a human being to erect it [the Tabernacle]?' G-d replied, 'You work with your hand.' Moses appeared to be erecting it, and it arose by itself." In other words, Moshe had only to busy himself with the walls of the Tabernacle and they stood up by themselves, by force of a G-dly miracle.

הבן חמש למקרא זוכר מה שלמד בפירוש רש"י בפ' פקודי¹ שהקמת המשכן היתה בדרך נס - "שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים שאין כח באדם לזקפן, ומשה העמידו", הא כיצד, "אמר משה לפני הקב"ה, איך אפשר הקמתו על ידי אדם? אמר לו עסוק אתה בידך נראה כמקימו והוא נזקף וקם מאליו", כלומר, משה היה צריך רק לעסוק בידיו כאילו מקימו, אבל באמת - נזקף המשכן וקם מאליו, על ידי הקב"ה.

There are two points here: On the one hand, no human being possessed the ability to erect the Tabernacle, and it was erected by G-d miraculously. Human hands only appeared to be involved. On the other hand, despite the fact that it was actually assembled by G-d, the credit is given to a human being for setting it up! As Rashi said, "Since Moses had done no work in the Tabernacle, G-d left for him the task of erecting it... no human was strong enough to put them up, but Moses." In other words, despite the assembly taking place miraculously, Moses is considered to be the one who assembled it – simply because he made himself appear to be doing so.

ובענין זה - שני פרטים: (א) הקמת המשכן אינה יכולה להיות על ידי אדם כי אם על ידי הקב"ה, בדרך נס, ופעולתו של האדם אינה אלא בכך שעוסק בידיו ונראה כמקימו. (ב) ולאידך, אף שאין זה אלא באופן שנראה כמקימו, ואילו לאמיתו של דבר הוא נזקף וקם מאליו, מכל מקום, פעולה זו שעוסק בידיו נחשבת כמו שהוקם על ידי אדם, כמו שכתב רש"י שם: "לפי שלא עשה משה שום מלאכה במשכן, הניח לו הקב"ה הקמתו. . משה העמידו", כלומר, אף שבאמת נזקף וקם מאליו, הרי גם הפעולה ד"עסוק אתה בידך נראה כמקימו" נחשבת כאילו שהוקם על ידי משה.

A Regular Miracle

Here we discover another fact which is often overlooked: the issue of the Tabernacle's heaviness and inability of human beings to assemble it was relevant not only at the Tabernacle's first assembly, but also every single time the Levites needed to disassemble, transport, and reassemble the Tabernacle at a new encampment.

וכאן ישנו דבר חידוש - שלא שמים לב אודותיו: העובדה "שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים שאין כח באדם לזקפן" - היתה לא רק בעת שהוצרכו להקים את המשכן בפעם הראשונה, כי אם גם בכל פעם ופעם שהיו צריכים הלויים לפרק את המשכן, לשאתו ממסע למסע, ולהקימו מחדש במקום חנייתם.

We must conclude that at every occasion of disassembling and reassembling, it was G-d who stood up the walls by way of miracle. The Levites would act as if they were assembling it, while it would actually rise on its own, miraculously.

This does not contradict the verse which states clearly, "When the Tabernacle is moved, the Levites shall take it down, and when it is to remain in one place, they shall set it up," which indicates that the Tabernacle's assembly is the task of the Levites. Being that the Levites were the ones to occupy themselves with this matter, the act is attributed to them, just as the first assembly is attributed to Moses; as said, although it stood up by itself, it is still attributed to Moses, who acted as if he was assembling it.

ומכיון שכן, בהכרח לומר שבכל פעם ופעם שהוצרכו הלויים לפרק ולהקים את המשכן - נעשה הדבר באופן של נס, כלומר, הלויים עסקו בידיהם באופן שיהיה נראה כאילו הם המקימים, ולאמיתו של דבר נזקף וקם מאליו, על ידי הקב"ה².

וכאמור, אין הדבר בסתירה להמפורש בכתוב³ "ובנסוע המשכן יורידו אותו הלויים ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים", היינו, שזהו תפקידם ופעולתם של הלויים - דמכיון שהלויים עסקו בזה בידיהם, נחשב הדבר לפעולתם של הלויים, שנקרא של שם, על דרך הקמת המשכן בפעם הראשונה שהוצרכה להיות על ידי משה דוקא ("לפי שלא עשה משה שום מלאכה במשכן, הניח לו הקב"ה הקמתו"), שאף ש"נזקף וקם מאליו", נקראת פעולה זו על שם משה, מכיון שעסק בידיו נראה כמקימו.

2 ראה רא"ם ושפ"ח פקודי שם.
3 במדבר א, נא.

B. Pyramid Builders Can't Erect a Tent?

>> The Rebbe

Another query now comes to mind regarding the difficulty in assembling the Tabernacle. Although it may not be asked by the five-year-old, it will perturb a mature student who knows world history.

In Egypt today there are great pyramids built of exceptionally large stones, which have existed for thousands of years. The widely accepted theory is that these pyramids were built by the Israelites when they were slaves in Egypt. We may draw support to this theory from the verse: "[The Israelites] were to build up the cities Pithom and Ra'amses as supply centers for Pharaoh," which Rashi translates: "They strengthened them and fortified them to serve as store-cities." Store-cities must be built secure and strong to last many years. Indeed, the pyramids are still standing today despite being built thousands of years ago.

How were the pyramids built from such giant stones? How were those giant stones moved and transported from the stone quarries? We are talking about the phenomenally large stones! The answer is simply that

אך עדיין יש להקשות בנוגע לכללות הענין דהקמת המשכן "שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים" - קושיא שיכול להקשות מי שמתמצא בדברי ימי העמים (מה-שאיין-כן בן חמש למקרא):

נמצאים כיום במצרים ה"פירמידות", הבנויות מאבנים גדולות ביותר, וקיימות כבר אלפי שנים, ולפי המקובל בדברי ימי העמים - ניבנו על ידי בני ישראל בהיותם במצרים. וסמך לדבר - מה שכתוב "ויבן ערי מסכנות לפרעה את פיתום ואת רעמסס", ערים "חזקות ובצורות לאוצר", ומובן, שערים הצריכות לשמש כמבצר לאוצר - אין עושים אותם מאבנים קטנות או אפילו אבנים רגילות, כי אם מאבנים גדולות, כדי שיחזיקו מעמד למשך שנים רבות, כפי שאכן רואים במוחש את גדלם וחזקם של ה"פירמידות", שלמרות שניבנו לפני אלפי שנים, נשארו בקיומן עד עצם היום הזה.

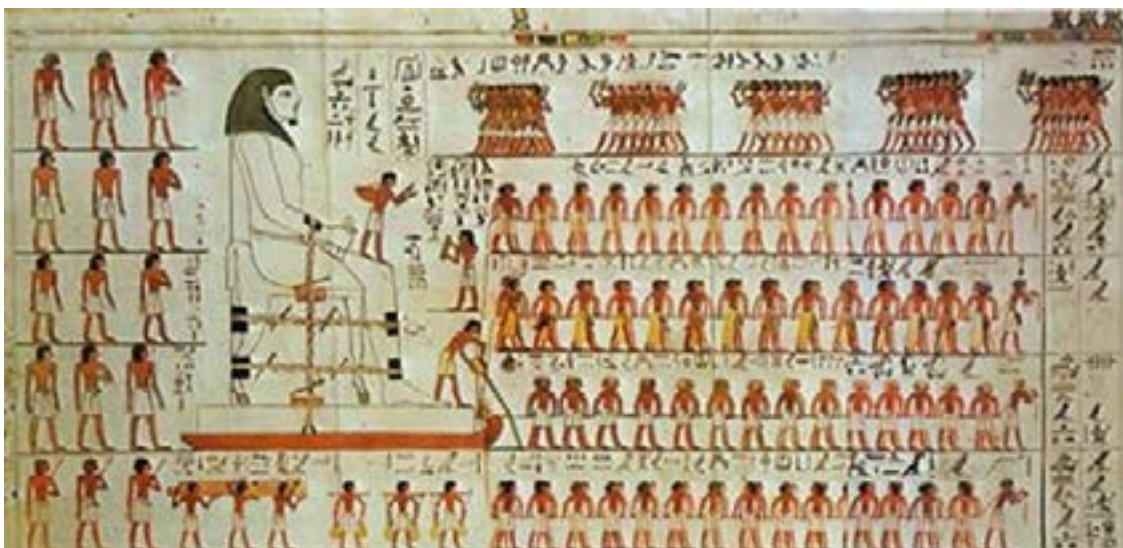
ולכאורה: כיצד ניבנו ה"פירמידות" מאבנים גדולות כל כך? ועוד לפני זה - כיצד נשאום והביאום ממקום אחר (שהרי במקום עמידתם אין אבני־מִחְצָב, ובהכרח שהביאום ממקום אחר), הרי מדובר אודות אבנים גדולות וכבדות ביותר?!

many people worked on it together. In fact, the hieroglyphics in the pyramids pictorialize many slaves tied to ropes pulling the stones in unison.

This presents us with an obvious question. Each one of the pyramid stones weighed infinitely more than the boards of the Tabernacle. How is it possible that those same Jews who over so many years built the pyramids of Egypt could not get together and put up the Tabernacle? Why couldn't a few people do it together? Why was it necessary to have a miracle of having it "stand up on its own?"

הרי המענה לזה - בפשטות, שעשו זאת כמה אנשים יחדיו, כפי שאמנם רואים על גבי ה"פירמידות" ציורים של עבדים הקשורים בחבלים ומושכים יחדיו את האבנים.

ואם כן, מתעוררת שאלה פשוטה: משקלה של אבן אחת מאבני ה"פירמידות" הוא - שלא בערך לגבי המשקל דקרש אחד מקרשי המשכן. ומכיון שכן, היתכן שאותם יהודים שבמשך שנות שעבודם במצרים, ריבוי שנים, הקימו את ה"פירמידות" - לא יכלו להקים את המשכן?! מדוע לא יוכלו לעשות זאת כמה אנשים יחדיו?! ולשם מה הוצרכו לנס שיהיה המשכן "קם ונזקף מאליו"?!?

Slave Labor

The answer is that they definitely had the ability to carry phenomenally large weights and build storage cities. But there was an important condition: it entailed backbreaking labor.

The fact that the Jews built the pyramids with such large stones was only because Pharaoh enslaved them and forced them to do backbreaking labor!

Not For G-d

When we speak of G-d's commandment to build a Tabernacle, He definitely didn't command that it be done with backbreaking labor. To the contrary, at the very outset of the commands regarding the Tabernacle, we find the directive, "Take My offering from everyone whose heart impels him to give." "Every generous hearted person shall bring it." It had to be voluntarily and happily done – not forced and certainly not with backbreaking labor.

Think about it: G-d does not accept a stolen calf as a sacrifice. If the theft of one animal cannot be acceptable to G-d even as a one-time sacrifice, certainly He does not want backbreaking labor, which is the theft of a person's freedom and abilities, to be the source of the very Tabernacle in which sacrifices will be offered on a regular basis! This obviously is not G-d's will.

ויש לומר הביאור בזה: בודאי קיימת אפשרות לשאת משאות כבדים ולהקים על ידם ערי מבצר - אבל, ישנו תנאי עיקרי בדבר - "עבודת פרך"!

ובכן: מה שבני ישראל הקימו את ה"פירמידות" בנשואם אבנים כבדות ביותר - לא היה זה אלא מפני שפרעה העבידם בפרך.

אמנם, כאשר מדובר אודות ציווי הקב"ה להקים את המשכן - בודאי לא יצוה הקב"ה שהקמתו ונשיאתו יהיו באופן ד"עבודת פרך", אדרבה: כבר בהתחלת הציווי על דבר עשיית המשכן - נאמר בכתוב: "ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו"⁶, "כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה"⁷, באופן של נדיבות-לב דוקא, ולא מתוך הכרח וכפיה, ופשיטא - לא באופן דעבודת פרך!

והגע עצמך: הקב"ה אינו חפץ שיקריבו לפניו קרבן מן הגזל⁸. ובכן, אם גזל של בהמה אחת אינו יכול להתקבל לרצון לפני ה' אפילו בתור קרבן חד-פעמי - קל-וחומר בן בנו של קל-וחומר ל"גזל" כוחותיו וחירותו של אדם בכך שיצטרך לעבוד עבודת פרך, כדי לבנות לה' משכן שעליו יקריבו קרבנות באופן תמידי! פשיטא, שדבר כזה הוא היפך רצונו של הקב"ה!

8 פרש"י ויקרא א, ב.

6 תרומה כה, ב.
7 ויקהל לה, ה.

Superhuman Powers?

There is another option: That G-d should endow them with superhuman powers to be able to erect the Tabernacle without engaging in backbreaking labor.

However, this is not a viable option, because G-d desires our fulfillment of Torah and its commandments to follow the natural order.

In light of these two points, that (a) no backbreaking work could be prescribed and, (b) all work must be in the natural process, there was no other option for the assembly of the Tabernacle other than the Israelites doing their part, acting as if they were putting it up according to their natural abilities (without engaging in backbreaking labor) and then it being actually stood up by G-d Himself.

אמנם, עדיין קיימת אפשרות נוספת - שהקב"ה יתן להם כחות על-אנושיים, למעלה מן הטבע, כך שיוכלו להקים את המשכן ללא עבודת פרך.

ובכן, גם אפשרות כזו אינה - שכן, רצה הקב"ה שהעבודה דקיום התורה ומצוותיה תהיה בדרכי הטבע.

ולאור שני הכללים הנזכרים לעיל - (א) שלילת הענין דעבודת פרך, (ב) עבודה בדרך הטבע דוקא - מובן, שלא היתה ברירה אחרת בהקמת המשכן, כי אם שבני ישראל יעשו את הפעולה שלהם, "עסוק אתה בידך נראה כמקימו", בכחות רגילים (לא באופן דעבודת פרך, וגם לא באופן שיקבלו כחות על-אנושיים), ואז - המשכן "נזקף וקם מאליו", על ידי הקב"ה.

C. Do Your Part...

>> The Rebbe

You Do Natural, G-d Does Supernatural

This teaches us an important lesson and moral in our Divine service.

The Divine service of a Jew is to make the world a dwelling place for G-d. This process does not demand backbreaking labor. While it is true that at certain times a Jew must be ready for self-sacrifice, this is not the regular order of Jewish life. The regular order prescribes that a Jew does what he is capable of, "You work with your hand," and then the Holy One, Blessed be He, completes all the missing steps in a supernatural way.

The same philosophy must also be applied in our mundane secular matters, as the Torah says, "And G-d your L-rd will bless you in all that you do":

You must do what is incumbent upon you; G-d commands us in the Torah that "Six days may you work and perform all your labor." The Midrash states, "this is a positive commandment." You need to do your part, whatever it is, to create a vessel, and G-d's blessing will be generated in all that you require;

ומזה למדים הוראה ומוסר בעבודת ה':

עבודתו של יהודי לעשות מהעולם משכן ומכון לשבתו יתברך - אינה בבחינת "עבודת פרך" חס ושלום, ישנם אמנם זמנים מיוחדים שבהם צריך להיות הענין דמסירות נפש, אבל אין זה סדר העבודה על דרך הרגיל, "תמידים כסדרם"... הסדר על דרך הרגיל הוא - שיהודי עושה את התלוי בו, "עסוק אתה בידך", בדרך הטבע, ואז - נעשה כל שאר הענינים מאליהם, על ידי הקב"ה, באופן שלמעלה מהטבע!

ודבר זה בא לידי ביטוי גם בקשר לפעולתו של יהודי בעניני העולם - כמו שנאמר⁹ "וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה":

עבודתו של יהודי בעניני העולם - על פי ציווי הקב"ה "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך"¹⁰, ובלשון המכילתא¹¹: "זו מצות עשה" - היא באופן שהוא עושה את הפעולה שלו, איזה פעולה שתהיה, "בכל אשר תעשה", "כלי" בלבד, ועל

11 הובאה בדרשות ר' יהושע אבן שועב פרשת וישב, ובספר מנחה בלולה. וראה לק"ש ח"י ס"ע 245 ואילך. וש"נ.

9 ראה טו. יח ובספרי. 10 יתרו כ. ט.

children, life, health, sustenance, and not only enough to support your basic needs, but with abundance as well.

ידי זה נמשכת ברכתו של הקב"ה -
"וברכך ה' אלקיך" - בכל מצטרך. לו, בני
חיי ומזוני רויחי, ולא רק כפי המוכרח,
אלא גם באופן של עשירות - "ברכת ה'
היא תעשיר"¹².

משיחת ש"פ נשא, י"ב סיון,
רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשמ"ה ח"ד ע' 2277

Source 4 Exodus 20:8-10

Remember the day of Sabbath to sanctify it. Six days may you work and perform all your labor, But the seventh day is a Sabbath to the L-rd, your G-d; you shall perform no labor, neither you, your son, your daughter, your manservant, your maidservant, your animals, nor your stranger who is in your cities.

זכור את־יום השַׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ.
שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־
מְלֹאכֶתְךָ. וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־
מְלֹאכָה אַתָּה וּבְנֶי־וּבָתְךָ עֶבֶדְךָ
וְאִמָּתְךָ וּבְהֵמָתְךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר
בְּשַׁעְרֶיךָ.

Mechilta of Rabbi Shimon bar Yochai

Six days may you work: Rebbi said: this is a separate commandment; just as the Jews were commanded to observe Shabbat, they were commanded to work [during the week].

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד: רַבִּי אוֹמֵר:
הָרִי זֶה גְזֵרָה אַחֲרָת. שְׂכַשְׁמָם
שְׁנָצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַצּוֹת
עֲשֵׂה שֶׁל שַׁבָּת, כֵּן נִצְטוּוּ עַל
הַמְּלָאכָה.

Source 5 Avos D'Rabbi Natan* 11

Shmaya would say: one should cherish work... how so? One should love the work and not refrain from it; just as the Torah was given with a covenant, work was also presented with a covenant, as it says, "Six days may you work and perform all your labor."

שְׂמֵעִיָּה אוֹמֵר: אֲהוּב אֶת
הַמְּלָאכָה... כִּיצַד? מִלְּמַד שִׁיְהֵא
אָדָם אוֹהֵב אֶת הַמְּלָאכָה, וְאֵל
יְהִיָּה שׁוֹנֵא אֶת הַמְּלָאכָה,
כְּשֵׁם שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה בְּבְרִית,
כֵּן הַמְּלָאכָה נִתְּנָה בְּבְרִית,
שְׁנָאָמֵר "שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד
וְעָשִׂיתָ כָּל מְלֹאכֶתְךָ וַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַה' אֱלֹהֶיךָ..."

This ethical work is attributed to Rabbi Nathan of Babylon, who lived in the generation before Rabbi Yehudah Hanasi, the compiler of the Mishnah.

12 משלי י. כב.